

พระราชดำรัสเรื่องการทำงาน

โดยสำนักพิมพ์ WAY

ในความเป็นจริงทุกคนมีศักดิ์ศรีและศักยภาพของความเป็นมนุษย์
มนุษย์มีศักยภาพในการเข้าถึงสิ่งสูงสุด คือ ความจริง ความดี ความงาม
ซึ่งเมื่อเข้าถึงหรือแม้แต่เข้าใจ **จะเกิดความเป็นอิสระ ความสุขอันลึกล้ำ ประสบความงามในทุกที่ และมีมิติจิตอัน**
ไพศาลต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง อันเป็นไปเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและสร้างสรรค์

แต่ถ้าพิจารณาดูสังคมไทยรวมทั้งมหาวิทยาลัย หากเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะเต็มไปด้วยการคิดเชิงอำนาจ และความขัดแย้ง
เป็นทุกขสัมพันธและไม่สร้างสรรค์ แสดงว่ามีปัญหาทางโลกทัศน์ - วิถีคิด - จิตสำนึก ที่เรียกว่า mindset

มหาวิทยาลัยควรเป็นชุมชนวิชาการ (Academic community) ที่มีความสุข และสร้างสรรค์อย่างยิ่ง เพราะการ
เรียนรู้ที่ดีควรก่อให้เกิดความสุข เราอยู่กันเป็นกลุ่ม ไม่ว่าจะในครอบครัว ในชุมชน ในองค์กร หากมีการรวมตัวร่วมคิดร่วมทำโดย
มีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ (Interactive Learning Through action) จะเกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐาน (Transformation)
อย่างน้อยใน ๘ ประเด็นด้วยกัน คือ

- (๑) เกิดการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นคนของคนทุกคนที่เกี่ยวข้อง นั่นคือเกิดความเสมอภาค อันเป็นบ่อเกิดของความสุข
และความร่วมมือ
- (๒) เคารพความรู้ในตัวคนทุกคน ไม่ใช่เคารพแต่ว่าเขามีปริญญาอะไรหรือไม่อันเป็นมายาคติ
- (๓) มีความเอื้ออาทรและจริงใจต่อกัน
- (๔) เกิดความเชื่อถือไว้วางใจกัน (Trust) ซึ่งมีค่ามาก และเกิดไม่ได้ด้วยอำนาจ หรือเงิน
- (๕) เกิดการรวมตัวกันเป็นพลังของทางสังคม หรือสามัคคีธรรม แทนที่จะทะเลาะเบาะแว้งเป็นนิสัย
- (๖) เกิดปัญญาาร่วม (Collective wisdom) และอัจฉริยภาพกลุ่ม (Group genies) ทุกคนจะเป็นคนเก่งหมด ถ้ามีการ
เรียนรู้ร่วมกัน และเก่งร่วมกัน
- (๗) ทำให้มีพลังทะลุความยากไปสู่ความสำเร็จ
- (๘) เกิดความสุขประจวบบริบูรณ์พพาน

ลองพิจารณาดูทั้ง ๘ ทัศนะ จะทำให้เข้าใจคำพูดที่ว่า “การเรียนรู้ที่ดีเป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดของความเป็นมนุษย์” มนุษย์
ทุกคนมีค่าอย่างยิ่ง และควรจะได้พบชีวิตที่มีความสุข และสร้างสรรค์ และวิธีการก็ไม่ยากเลย นั่นคือ “การเรียนรู้ร่วมกันใน
การปฏิบัติ”

การเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติเป็น Transformative Learning คือ การเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานใน
โลกทัศน์วิถีคิดจิตสำนึก

ในหนังสือน้อยเล่มนี้ สำนักพิมพ์ WAY ได้รวบรวมพระราชดำรัสเรื่องการทำงานของพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่
พระราชทานแก่กลุ่มบุคคลในวาระต่างๆ ต้องตั้งใจอ่านซ้ำๆ ที่ละคำละคำและไตร่ตรองให้ลึกซึ้ง เพราะพระราชดำรัสสั้นๆ สั้นและ
กระชับมาก แต่จะเห็นว่าโดยรวมแล้วเป็นเรื่อง **ปัญญาและสัมพันธภาพ**

ปัญญา คือเป็นเรื่องความจริงว่า สรรพสิ่งล้วนสัมพันธ์เป็นองค์รวม

การมีปัญญาและจิตสำนึกแห่งองค์รวม เป็นเรื่องสำคัญมาก ถ้าเราเห็นและคิดแบบแยกส่วนโดยเอาตัวเองเป็นตัวตั้ง แม้แต่เสรีภาพส่วนบุคคล ก็ขัดแย้งกับความเป็นจริงขององค์รวม ก่อให้เกิดความทุกข์ ความบีบคั้น และความติดขัด หรือแม้ สภาวะวิกฤตของบุคคลและองค์กร

คำสอนของพระเจ้าอยู่หัวจะไปสู่องค์รวมเสมอ

การมีโลกทัศน์วิคิด และจิตสำนึกแห่งองค์รวม จะทำให้เกิดความกลมกล่อมคล่องตัว ความรักและการเห็นคุณค่าของ ผู้อื่น และความร่วมมือ ไม่เข้าไปสู่ความสุดโต่ง ตายตัว ขัดแย้ง เกลียดชัง

สรรพสิ่งล้วนเชื่อมโยงสัมพันธ์ เราไม่ได้อยู่โดดๆ แต่สัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งอื่น สัมพันธภาพที่ถูกต้องนำไปสู่ความลงตัว บารุณภาพ และดุลยภาพ คือความเป็นปกติสุขและความยั่งยืน

คำสอนของพระเจ้าอยู่หัวล้วนเกี่ยวกับสัมพันธภาพที่ถูกต้อง ระหว่างตัวเรา กับ ผู้อื่น และสิ่งอื่น

ธรรมชาติสมองของมนุษย์มักจะจำสิ่งร้ายมากกว่าสิ่งดี สิ่งร้ายจึงพุ่งขึ้นมาเสมอๆ ก่อให้เกิดอารมณ์ นำไปสู่ความที่ไม่ใช่ สัมมาวาจา ก่อปัญหาเป็นลูกโซ่ต่อไป

หลังจากวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ อันเป็นวันสวรรคต ของพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คนไทยมีความคิดตรงกันมาก ที่สุดอย่างหนึ่ง คือคิดถึงพระเจ้าอยู่หัว ร.๙

ถ้าเราสามารถนำความคิดถึงพระเจ้าอยู่หัว ร.๙ มาทำให้เราสามารถ ก้าวข้ามความติดขัดในชีวิตและการอยู่ร่วมกันก็คง เกิดประโยชน์มหาศาล วิธีหนึ่งที่ได้ก็คืออ่าน พระราชดำรัสที่สำนักพิมพ์ WAY รวบรวมไว้นี้ ทุกวันๆ พร้อมทั้งมีโยนิโสมนสิการไป ด้วย ว่า พระเจ้าอยู่หัว ร.๙ สอนให้เรามีความคิดกลมกล่อม เข้าถึงความจริงตามธรรมชาติ และสอนให้เรามีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อ มนุษย์และสรรพสิ่ง

เมื่อเราอ่านพระราชดำรัสพร้อมกับมีโยนิโสมนสิการเช่นนี้ทุกวันๆ เราจะพบว่าเราค่อยๆ เปลี่ยนแปลงโดยไม่รู้ตัว

เปลี่ยนแปลงเป็นคนใหม่

เป็นคนที่มีความสุขซึมซาบอยู่ในตัวตลอดเวลา มีความรักอันไพศาลต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง มีสุขสัมพันธ์และ สร้างสรรค์มากขึ้นเรื่อยๆ

ขออวยพรให้เพื่อนคนไทยมีความสุขและความสร้างสรรค์

ประเวศ วะสี

๒๒ กันยายน ๒๕๖๐